

De nos altres cosa sobra.
De nos altres cosa sobra.
Los drets individuals son
imprescriptibles, legisla-
bles e ingarantibles. •
Legislar la Llibertat baa
pretext de garantiria, es co-
metre atentat contra ella. •
La llibertat propia acaba all
ahont comensa la llibertat
ajena. Es licit, donchs, al
individu fer tot lo que no
perjudici a un altre. •
La resignació que predican
las religions no es més que
la fórmula del engany ab
que s' preté perpetuar la in-
justicia social en lo mon. •
Las religions son caixas
d' ahorros que viuen de la
cotata d' admetre capitals en
la terra, assegurant pagar
erancuts interanals en el.

PERIÒDICM POLÍTICH VERMELL

LA TRAMONTANA
defensa 'ls principis lli-
berals més avançats, sense
atenyants de cap mena. •
La TRAMONTANA es anti-
religiosa de totas las re-
ligions, porque totas son
igualment dolentes y de-
pressivas per la dignitat y
la inteligencia humana. •
La TRAMONTANA en política
defensa sempre al més ad-
vencat contra 'l més rancio-
nari, y s'oté la necessitat
d' una gran reforma social
que transformi 'l mode de
ser del productor, evuy
supeditat al capitalisme. •
La TRAMONTANA no está
enfiliada a cap partit, servint
los intereses generals de la
llibertat sense comprometre
ni preocupacions de costrel.

PREUS DE SUSCRIPCIÓN
Espanya, 1 pesseta trimestre.— Extranjer, 2
Las suscripciones se pagan por adelantado

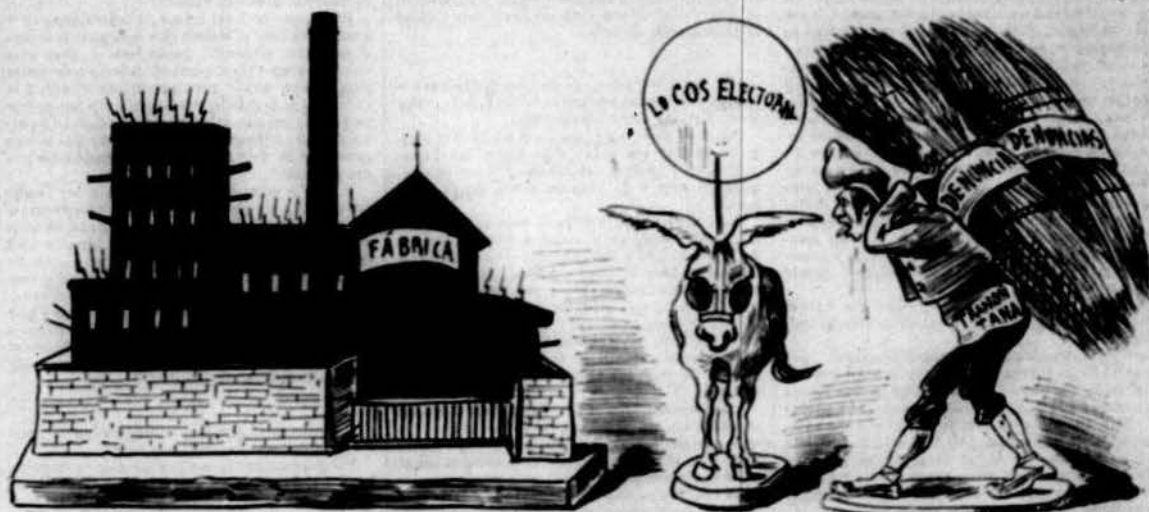
ADMINISTRACIÓN: carrer de Ponent, 1, 1.º: BARCELONA
Pels pagos s' admeten llibranças del Giro Mútuo, lletres de fàcil cobre
y sellos de 15 céntims. No s' admeten llibranças especials de periódicos

PREUS DE VENTA
Número solt, 5 céntims.— 30 exemplars, 1 pta.
Surt a llum puntualment cada divendres

OBJECTES PERA PESSEBRES

Casetas y bens del contribuyent

Castells feudals

Un sant

La llenya que 'ns carregan

LO TIMO ELECTORAL

No hi ha que fer escarafalls de les trampes de les darreres eleccions a Barcelona, perquè sense sortir de la província se n'han fet d'altres que n'hi poden donar deu a acabar a nou en matèria electoralera trampista.

En lo districte de Vilanova y Geltrú les eleccions han sigut de lo més salat del món y de Espanya, per més curats de sustos que ja estem los de la terra del pan y toros en lo difícil art de fabricar eleccions.

Allí lluytava una candidatura de coalició republicana, una de fusionista y la indispensable dels conservadors, que no sentia la ministerial no hauria obtingut ni tres dotzenes de vots en tot lo districte.

La de coalició republicana, en la que hi figurava per part dels federals lo jove advocat Pau Barbé, y l'conegudíssim Sr. Salas Anton pels centralistes, contava ab tals simpaties y elements en lo districte, que son triomph era indubtable si les eleccions fossin eleccions. La industrial Vilanova, la aristocràcia Sitges, els liberals Sant Feliu de Llobregat, Cornellá, Hospitalet, Molins de Rey, etc., y en tots los punts ahort hi hagué relativa vigilància a las tupinades, va guanyar de molt la candidatura de coalició republicana, perquè 'ls ministerials no s'pregueren la molestia de fer allí de las seves. Però 'l fillets de la trampa com guanyar es guanyar y a Espanya qui mana may voi perdre, van venir desseguida los miracles electoralis a fer petits tots aquells que contan de Cristo dels pellos y 'ls pans y de resucitar a un tal Llàtzer, perquè allí 's va multiplicar tot sens necessitat de pans ni peixos, y de Llàtzers ne sortien de las urnas, fins sense haverhi urnas, a batallons, que prou Cristo en persona, de veureho, confessaria que ab tot y sa divina facultat de fer miracles, no serveys per agent electoral dels conservadors espanyols, perquè no 's arriba ni a la sola de la sabata en *mira-clogia*.

A Olesa de Bonesvalls constan 177 electors a las llistas, y 'n votan 175; a Abrera, de 198, ne votan 196; a Begas, de 257, 246; a Esplugas, de 259, 257; a Torrelles, de 163, 162; y aixís aproximadament en altres pobles. Y encara diran que hi ha indiferència per anar a votar! Y doncs la casualitat de que en tots aquests pobles de votació tan nutrida, casi tots los vots son pels conservadors. Y 's pensan que aixó es tot! Ca barren, experimenten y escoltin: a Gelidá constan a las llistas 493 electors; a Santa Coloma de Cervelló 52 y a Santa Creu d'Ordore 69; donchs votan tots los 493 de Gelidá, tots los 52 de Santa Coloma y tots los 69 d'Ordore; allí no hi ha indiferència ni malalts ni aments del poble, ni morts... ni ferits desde 'l cens del any 85 ens; tants ne constan tants ne votan, compe rodó, y tants ne votan tants vots pels conservadors, compe rodoníssim. Un poble hi hagué, Pallés, en que 'l compte fins va passar de rodó. Hi havia allí 179 electors y 179 ne van votar; bueno; aixó ja no 'ns extranya; y d'aquestos 179 van votar 140 als conservadors, 80 als republicans y 40 als fusionistes, total: 260 vots de 179 votants. Com aquí se 's van partir, ab los de las llistas ne resultaren poch! Torno a repetir: Y encara diran que hi ha indiferència en lo cas electoral! Prou si van vistes a aquestos pobles y pregunten qui ha votat, ningú 'ls podrà donar rahó de res, perquè als interessats los ha passat despercebut 'l *aconteixement*: mes las eleccions ja están fetas, la ley es la ley, y 'l resultat legal ja está net y pelat, y qui no li agradi que ho deixi.

Y ara pregunto jo: ¿no es veritat que havém obtingut una *ganancia* conquistada ab lo sufragi universal?

Qui, després de tals historías electorals, pot contradir la afirmació de que lo sufragi universal es lo *cartutxo de perdigon* ab que los timadors de la política volen encanyar al poble? Mes lo poble ha vist lo joch y ja no vota, perquè sab de sobras que no es ab la papeleta d'elector com té de fer respectar a voluntat dintre las actuals institucions polítiques y econòmiques, sino empleant arguments molt més contundents y persuasius.

Y molt menys fàcils d'escamotejar.

QUESTIONS SOCIALS

LO DRET A LA VIDA

Obiehm la creació de la societat humana a la necessitat que té la persona de desenvolupar las facultats físiques, morals e intellectuals, y probat que aquesta necessitat no podria may ésser satisfeta sens la associació de tots pera fer que cada un puga disfrutar del fruyt del esforç dels altres a cambi del esforç d'ell que també disfruta los demés, resulta que lo primer que té de garantir tota societat civilizada es la vida de tots y de cada un de los individuos, ja que sens garantia de la vida no es possible 'l desenvolupament de cap de las facultats humanes, com es impossible sense una causa produir un efecte.

Garantia de la vida no es pas assegurar que 'l individu té de viure fins a tal ó qual temps, com podrien interpretar de mala fe aquells mateixos que diuen que la igualtat té d'interpretarse en lo sentit d'esser tothom igual en tot, fins en condicions físiques; sino que significa senzillament que 'l individu, per la creació de la societat, té garantits los medis de viure, primera condició indispensable pera conseguir tot lo desenvolupament físich, moral e intelectual de que siga susceptible la persona anant en busca del bell ideal de la humanitat: la perfecció.

De la possessió d'aquesta *garantia dels medis de viure* es de lo que se 'n diu tenir assegurat lo dret a la vida.

Es, donchs, condició precisa de tota societat que vulga dirse civilizada, assegurar, en primer lloch, lo dret a la vida de tots los individus que la componen: Y com s'assegura aquest dret a la vida? Molt senzill: ab lo dret al treball.

Molt s'ha dit sobre si 'l individu tenia dret ó enia *deber* al treball. Per nosaltres, que may lo nom nos preocupa, sino la cosa, nos té sense cuidada se 'l digui dret ó *deber* al treball, perquè sempre resulta que *tenintse* d'obtenir pel treball los medis de viure, implica lo dret a la vida; la necessitat de treballar. Y encara que en l'ordre moral y filosófic resulti un *deber* pera 'l individu lo treballar, aquest *deber* pera nosaltres passa a ser un dret en l'ordre material quan se té dret a la cantitat, qualitat, classe y manera de produir lo treball, fins al extrem de poderse assegurar que may li serà al productor repulsiu lo produir, perquè sols tindrà que dedicarse a aquell treball que més s'adapti a sas aficcions, facultats y preferencies, per lo qual li resultarà sempre atractiu y agradable, ja que 'l *disfrutarà* com un dret: mes que no li *pensarà* com un *deber*.

Té ara 'l individu de nostras modernes societats civilizadas assegurat lo dret a la vida? Pena y enuig dona 'l pensarhi.

No es ja sols lo proletari qui no té may assegurat lo dret a la vida, sino que ni las classes mitjans, ni 'l mateix capitalista d'avuy té assegurat lo dret a la vida pel demés de sa existència.

No constituída la societat baix la base científica del treball pera atendre a las necessitats de la producció y del consum, sino constituída baix la base hènica, sofística, de la política pera sostenir institucions y privilegis condemnats per la ciencia y per la conveniencia general, la civilización d'avuy encara no ha entrat en lo període de civilización verdadera, perquè encara no té garantit ni pot garantir lo dret a la vida de tots los individus que forman la societat.

Lo proletari, que té de viure de son treball manual, no tenint assegurat aquest treball no té assegurat lo dret a la vida; es més: fins tenint treball no té garantit aquest dret, perquè no hi ha vida civilizada allí ahort no 's poden satisfer totas las necessitats del individu, y ja se sab lo poch que 'l obrer pot satisfer sas necessitats materials, y lo casi gens que li queda pera las morals e intellectuals.

La petita classe mitja, la que treballa ab poch

ó gens de capital, está son dret a la vida tan poch garantit com lo del proletari, per la desastrosa concurrencia que li fan los grans capitals acaparadors de la maquinaria més perfeccionada y de totas las ventajas pera dedicarse a la industria y al comerç en contra del petit comerciant y del petit industrial, que 's veu amenaçat sempre de mort ó de descrédit pels grans acaparadors.

Las fornas classes mitjans, la aristocràcia del diner, lo mateix capitalista, no té per sempre assegurat en absolut lo dret a la vida com assegurat per tothom tindria d'estar en una societat fundada ab base de civilización verdadera, perquè un revés de fortuna, una desgracia de incendi, inundació, etc., los mitjans vics que 'l rodejan y la nulitat d'aptituts que reuneix generalment lo rich pera dedicarse a cap mena de treball, tan, com a molts han fet, que al buscar los grasons de la opulencia pujan lo calvari de la miseria, y tot per culpa de la mala organització de la societat actual.

Avuy no tenen garantit lo dret a la vida: més que aquells que arriban a ocupar los més alts puestos de la milícia, del clero y de la gubernació del Estat, que constituirán una deumillemésima part dels ciutadans que poblen una nació. No sembla sino que 'l dret a la vida no mes puga existir per aquets que sostenen las institucions que no tenen rahó de ser, y que al quitar lo dret als demés siga tan sols pera acapararlo tot per ell, sense reparar que la qüestió dels drets com de l'amor de la familia, que aixís com 'l estimar molt a un fill may voi dir que no 's puga estimar en lo mateix grau a la muller, a la mare ó a un germà, tampoch lo disfrutar un dret los demés voi dir que no 's puga disfrutar lo propi en tota plenitud, sino que, al revés, aixís com lo ser bon pare ó bon germà es indici de ser bon fill, bon espos, etc., aixís mateix lo voler lo benestar de tothom es tambe proba segura de voler lo propi.

¿Com pot, donchs, estar garantit lo dret a la vida?

Per nosaltres precisa en primer lloch constituir la societat baix la base científica del treball, única manera d'atendre be a las necessitats de la producció y del consum, y de resoldre sens equivocació tots los problemas ab tals qüestions relacionats.

Ab la part del fruyt del treball que deixa cada productor per atencions ó serveys públics ó socials, se garantiza lo dret a la vida de tot sér desde que naix fins que està en aptitut de produir. Primera missió civilizadora de la societat: proporcionar tots los medis de desenvolupament físich, moral e intelectual als sérs humans que venen al món. Proporcionant aliments, ensenyansa, distracció, diversió y esbarjo al sér huma desde que naix fins a estar en aptitut de produir, queda completa la part més important del dret a la vida.

Productor ja 'l sér huma, y tenint sempre y a tot' hora dret al treball que més gust li donga d'executar, té tambe garantit lo dret a la vida. Sols en aquest període deixarà una petita part de son esforç pera garantir lo dret a la vida dels sérs debils, pero aixó no li pot portar perjudici, perquè ja abans ell ha rebut lo benefici de tan civilizadas institucions, que li han garantit lo dret a la vida quan encara no podia produir.

Y si 'l productor arriba un dia a ser inútil pel treball, si per accident, per enfermitat ó per faltari las fornas que desapareixen en edat avançada, llavors, com quan era nin, torna a tenir garantit lo dret a la vida pel sol fet de haver sigut productor y continuar essent membre d'una societat verdaderament civilizada.

Sols aixís, garantint lo dret a la vida a tota persona, la humanitat podrà fer via tranquilla pel camí del progrés buscant indefinidament aquella perfecció que constituïx la causa civilizadora del sér racional.

¿Com se pot, donchs, conseguir en lo món l'implantament del dret a la vida?

No queda més remey que un *desbarbament* de tot lo que avuy existeix, un *enderrocament* de totas las institucions actuals y fundar la societat baix novas bases.

En pocas paraules: Pera garantir lo dret a la vida precisa una completa Revolució Social.

Moltesures 15 de Desembre de 1890.

Endiabat Director: Temen un vic... Arri que no vades... camen si abetes per organisar la associació de las higes de Maria...

MATA-TRULAS.

Casà de la Selva 15 Desembre de 1890.

Apresiat Director: Lo Secretari del Jurat municipal d'aquesta vila convidaria que apringuda un rich més de tractar a las personas que tenen d'acortio a veure ab motiu del càncer...

FORASTÉ DE POMA.

Sallent 14 Desembre 1890.

Denunciat Director: Lo més passat va cremarse una fabrica situada un quart lliny d'aquesta vila, coneguda per cal Fiton (al Mal pas, y a pesar de que en dita fabrica nos havien obligat a tota la seua per força a ficarlos a la Caixa dels Mortes...

Dels enterats a la caixa, de cada cent n'hi ha noranta nou a la força, lo que farà que en qualsevol circumstancia que s'presenti, un 10% de Maig per exemple, los hi sorti als calers enterradors sent lo tret per la colera...

Lo dia que s'va cremar la fabrica, era cosa de sentir exclamar a molta obrera:

— No anavan a buscar la guardia civil per pegarnos quan feyam buscat! Donchs que la vagin a buscar ara per pagar lo foch...

Y giraven cós y cap a caseta.

Salut y un bon 1.º de Maig.

ENTERATS 110

EPIGRAMÀTICHS

L'amor es infensiu, ses propies gracies l'abonan y no obtien culpa lo donen de molta mala — Per' quin mitjà?

La causa de tal rigor facilment s'explica, y es que l'amor a l'interès porta l'interès de amor.

Prometa molt y res no dones, parles molt y sempre menes, mentes molt y may t'algues. (Que 'ta conservador, Llibertat)

Lo pl, nos a cant avuy creix sent l'orgull de l'alta seixa, y en un instant va per terra... i molts nos passa'l mateix.

Per se la Lava

Aquella comissió de Reformas Socials que passa'l temps cambiante la presidència entre en Morer y en Cánovas, acaba de donar renyal de vida dirigint un interrogatori a las societats

obreras sobre limitació legal, es a dir, posada en las lleys, de las horas de treball.

Si algu pogues dubtar de que la tal comissió no es més que un *deixem fer, deixem passar* per endormiscar als obrers, lo citat interrogatori ho demostra, puig ve ab estrabots com lo de si tenen de ser totas las nacions del mon las que ho fassin, si l'raubix d'horas te d'alcantar als serveys públics y als particulars, si l'Estat te de tassar lo salari y en quina forma, si s'haurian d'imposar càntichs y quins als infractors de las lleys del treball, y tot un batiburrillo de qüestions totes a qual més irresolubles sent tocar lo modo de ser d'avuy del capital y de la propietat.

Las societats obreras consultades faran perfectament si, poch després de tindre'l document al devant, se'l posan al darrera.

La Societat d'Impressors de Barcelona, formada per obrers de totas las idees dintre lo camp de las reivindicacions proletarias, acaba de contestar al interrogatori de la Comissió de Reformas Socials, dihent, en conjunt, que ella no ha demanat ni demanarà res al Estat, que l'creu impotent per resoldre res en las qüestions de treball per la senzilla raó de que no podria may fer cumplir cap llei a tal objeie encaminada, que no contesta l'interrogatori per creureho temps perdut, y en fi, que se'n pot entornar al lliç que allò es la llana.

Tot això naturalment que dit en termes fins y lònichs igual que fan los sabis al interrogar, pero que ab tot me sembla que larà a la tal Comissió de Reformas Socials l'efecte d'una manxiula.

Los sabis que forman la Comissió de las Reformas Socials, han necessitat desde'l 1.º de Maig en que s'feren las manifestacions de las vuyt horas fins al 23 de Novembre en que está fetxat l'interrogatori, para formular aquellias preguntes.

Donchs han enviat los documents preguntons a las societats obreras pels primers dies del actual mes, dihentlos que la contesta tenien de coviarla abans del 31 del mateix.

De modo que 's sabis, para pensar-se a preguntar, y no tenir res més que fer, set mesos y pico de temps, y 's traballadors, que s'han de guanyar arrastradament la vida, tres setmanas para contestar logogrífos y paranyes de la qüestió social hàbilment preparats pels sabis... que tenen la tonteria de creure als obrers molt més tontos de lo que son.

Donchs una de dos: ó 's sabis se volen rifar als obrers, ó consideren que 's obrers son més sabis que ells.

Per part d'ells es indubtable lo primer.

Per part nostra, pot haverhi de tot.

Havem vist que'l comitè local del partit socialista obrer de Barcelona convoca a una reunió per avuy, ab molta urgencia, a totas las colectivitats obreras que firmaren lo document del 1.º de Maig demanant als poders públics la jornada legal de las 8 horas de treball.

Y com tal convocatoria no podém per menos de compaignaria ab la urgent contestació que demana a son cas ja famós interrogatori la Comissió de las Reformas socials, no podém per menos de cridar la atenció de las societats convocades y la del mateix partit obrer de Barcelona para que s'pignen posar en son lloch aquesta nova enganyifa dels sabis oficials de Madrid, lent que, si se tot se pot aprofitar para agitar la opinió pública, no cayguin en ensenaments reaccionaris de la qüestió social, verdaer objectiu dels socialistas de la comissió madrilenya.

Estarém a la mira de lo que succeixi en aquest assumpto, para enterarne a nosres llegidors.

En Castellar acaba de tirar un altra profecia, que segurament també li resultarà un *pequeto desigual*, com totas las sevas.

Ha dit que si 's fusionista y 's castellarins s'entenen... y ballan sols, vindrà la democracia legal y conservadora, y que si no s'apartan las cristuras vindrà la República revolucionaria y roja.

Com en lo primer cas vol dir que subsistirà la monarquia, y en lo segon que vindrà una república que no serà la seva, resulta que'l jefe

possibilista tot ho creu possible menos son possibilisme.

Per aquest viatge no s' necessitan las alforjas de sa possibilisteria.

Los conservadors acaban d'indultar a varios sequestradors de la provincia de Córdoba.

S' acostan las eleccions de diputats a Cortes, y 's ministerials necessitan la ajuda de tots sos agents y correligionaris para guanyarlas.

La Societat de Manyans Mecànichs de Barcelona ha organiset una serie de conferencias en son local social del carrer del Correu Vell, núm. 5, 1.º, en las que a la vegada que en ellas se desenrollan coneixement tècnic sobre l'ofici dels associats, també s' donan a conecia las idees sociològiques que informan las aspiracions del proletariat militant.

A tal objeie, lo próxim dissapte, dia 20 del corrent mes, celebrará la segona de dites conferencias, estant la part tècnica, ó sia la mecànica, a càrrech del enginyer del ram D. Jaume Barrera, autor del *Catecismo de los maquinistas navales y terrestres*, y la part sociològica a càrrech del company Esteve, obrer y redactor de *El Productor*.

Nosre aplauso a la Societat de Manyans Mecànichs, per lo que d' un quant temps a n aquesta part ha anat deixant antigas rutinas y ha entrat en lo llure examen de totas las idees d'emancipació obrera, prelude de la aceptació de las que cregui més de justicia.

Fa poch temps se feu un enterro civil a Casà de la Selva, y després de no haver volgut permetre lo Borrach municipal que no anés molt lica al enterro, feu anar l'agutzil, com a deigat stru, a vigilar para que no s' alterés l'ordre.

Y l'esquita d'autoritat tan ve y tan a pit agafá sa missiva, que al donar las gracias a la concurrencia un individu de la familia de la difunta y sentir que li escapava la paraula *liurepensador*, va dir ensenyant lo bastó ab borlas: — Alto a la autoritat; tenei aquesta paraula que ha dit... que no es legal.

— Pero home... — No hi ha més home que valgui. O retira lo de *liurepensadors* ó me l'emporto pres.

Y tot fou inútil. Per no provocar un conflicte tingué de donarse per no dita la paraula *liurepensadors*, que no considerava legal Sa Excelencia l'agutzil.

Si aquestas berrabassadas autoritarias se vegessin castigadas ó corregidas després, potser s'emessenin, pero ca. A Espanya no més se caniga el ciutadà contra la autoritat. Aquesta té carta blanca contra'l ciutadà.

Per aió tothom la estima tant.

Un judici oral per demás interessant acaba de celebrarse en la Audiencia de Cáceres.

Se tracta d'un periodista que digué del governador de la provincia, que mentras per un cartet feya com qui perseguia'l joch, per l'altre ell mateix jugava a prohibits en cert casino.

Y en lo judici oral han sortit testimonis ab aquest fet, inclús alguns dels que jugaven ab lo mateix governador.

Y'l periodista ha sigut absolt; pero després de haver tingut que sufrir un larch processament ab tot's las molestias, sufriments y perjudicis que tot procès porta en sí.

Y'l governador... per ara tots bons. Aixís s'acredita'l principi d'autoritat.

Nos escriuhen de Vilaver que continuan en cert café d'aquella vila las sessions dels jochs prohibits, no tan sols a ciencia y paciencia de alguns autoritat local, sino ab conciencia y presencia d'ells al acte.

Aixó de la autoritat ja se sàb: no es tot hu aplicarls els demés que exerciria per ell mateix. Per aió casi sempre en lloch de donar llum dona fum.

La victoria que han obtingut los conservadors en aquesta ciutat ab motiu de las últimas eleccions, se diu que donará per resultat l'entaulament de varios processos contra 's fabricants de diputats provincials.

[B] Mentres aquestos processos tingan d'incóirse contra genti menuda, no s' posará remey al mal.

Y als alts governants patrocinadors de la immoralitat electoral, no hi ha cuidador de que se 'i processi.

Perque pera entaular aquesta classe de querelles no fan falta tribunals...

EP

La Societat Lo Progrés de Lampisteria, Llauntoneria y Llaunteria de Barcelona y sos voltants, en reunió general extraordinaria a que acudiren més de 600 individus, acordà reclamar la jornada de nou hores de treball.

Ja estich veient a tots los que no 'n treballen cap com se indignan y tractan de ganduls als que no més volen treballar nou hores cada dia.

EP

Tal li degué resultar a El Obrero la estúpida de no contestar cap de nostras acusacions y acudir a son repertori d'espaviladuras prenent injuriar al director de LA TRAMUNTANA, que a pesar de que la setmana antepasada gastà la fanfarronada de dir que continuaria atacant nos aixis li costés la llibertat o la vida, en son darrer número, es a dir, en lo següent, torna a ensenyar allí abont té la decència, y fuig vergonyosamente d'estudi, abandonant lo terrenno com feren los agressors lo dia de la agressió als primers crits de miserables! del agredit, y suspèn avergonyit sa Secció bestial en que tant nos ha divertit contemplant tirant cosses d'la illa y bramant desesperadament lers que no 'l coneguésim, y sols conseguí jopret; que com més cryada més veys tothom qui era y ahoit li feya mal la lliga.

Y si El Obrero vol retirarse, no perque 'a autors de la agressió sentin vergonya ni remordiments, passions que desconexien, sino per la retalla general y la abominació de que 's veuen objecte per sos ignominiosos actes, nosaltres continuarem sent lo seu càstich avisant a tothom de que no tenen ja cabuda entre la gent honrada per criminals, traydors, cobarts y vilis. Y prou per avuy, interinament veymen si continúan fugint y procurém que no s' escapin.

PUBLICACIONES REBUDAS

El ultimo Congreso Católico. Refutaciones, por Tirso Ortubia... Almanaque de la Somaná Cómica para 1891... Almanaque de La Tomaná. — També La Tomaná ha tret la casa per la finestra en son Almanach, ab una abundancia de bons grabats y de treball literari de tota mena que 'l fan fullejar ab alició. No ven a dos relets y bon profit.

ESPECTACLES

Lo THEATRE ROMA dona molt treball als capellans. La temporada del hivern passat fou Judes qui 's va haver de entendre ab ella 'serà esta temporada la bonica comedia La Vocació? Dos capellans; un molt avançat, un altre molt retrògrad, un noy que en seminaris y una any molt bufona, cosina d' aquest últim. No vull dir res més, perque ja 's poden figurar tant sols ab los quatre personatges que hi dit que la broma es lliga y las disputes entre 'ls d' hàbits negres molt freqüents. La obra ha sigut traduhida per D. A. N-regua, actor y autor, y tots aquests artistes hi prenen part son molt aplaudits. Lo tenyor Perotti, que l'athom lo creya una eminençia, ha ditat los aplausos que podia obtenir en lo THEATRE de Lican y 's contentà solemnement cantant una sola nit Lohengrin de una manera que val més no recordarsen. Senyor Bernis, y las germanas Ravogli, que no cantaran Orfeo?

LROPOLDS G.

HISTORIA D'UNA RASPA Y D'UN SOLDAT

(Contínuessit)

Va pujar l'assistent vestit de suavo ostentant en lo braç gailons de cabo, y va parlarli aixis: — Paula estimada, si ha estat una gasta ferme soldat d' un rey de rassa impura, podiam, presa de mans, y esclòam, si la rabia ara 't subleva de mirar-me ab aquesta vestidura. Vuyt dies fa que 't capitó va dirme: «Del rey Carlos senté lo triomf s' espera,

y per treure profit de las carreras demé me falg caris; si vols seguirme. Julián, ja tindrás fetx la fortuna per tu y per la Pauleta.» Mentre aixis me parlava, hi ha una alarma de que surt d' Oriyat foras enemiga; nos fa empuscar l' arma y al cap d' un' hora y mitja de fatiga nos donan los cartins una sorpresa; hi ha un diasper de soldats que fe ferosa, m' agafa 't capító y 'm diu «¡coronel examina cap ab ells ab l' equipatie.» Ja som ab los cartins, 'l amo 'la selada, encicra ab 'l olibat de la perdis; tocant llamada, se fan quatre entrevistats y cap a Sant Felis fultan cartillas. ¡Que haurias fet, Pauleta, si troberis al meu lloch! — Jo, fet hauria lo mateix qu' has fet tu; seguir la beta del capító que 't guía. Lo fet es recullí' alguna pesseta durent esta bullanga, per més que la pau robi de la terra, pué he sentit a dr' a moltos que la guerra pet home espavilat es una genga. — Aixis ho tinch compré, pro m' estropella lo por de perdre un dia de las carteras y haverde de deixar tan tendre y grasso fent de raspe en lo Mas, com una esquilla, que may podrás ser més qu' una ferdiassa. Demé, si no 's presenta una contra-ordre nos toca per 'quests vols ballar la jota; d' aqul ja sentiras lo gran disordre que hi haurá prop del Pont de la Granota. Ha de pujar un convejó, ahí 's digueren, que ha fet nit i ballent, deu cabecillas ab los seus quatre gats aquí 'l espera, creguda de que al estender se queerillas la tropa quedaré tota sorpresa y dels carros que poden ferir de presa. Arc jo marxaré, puig tinch llicencia, Paula, sols per un' hora. Si sentis tiros demé per 'quí a la rosa, y crida d' odi y clemencia, no 't espantis; si veus per la Granota fer via lo convejó, la tancaerotta, no ho dupús, será nostre; y si jo en la batalla tinch la paga de morir y 't olega la tristesa de veurete desgraciada, tancat en un convent ben resignada. — Aixis va d' acorcionat 'l nos cartins de la raspa del Mas. Mentre marxava, la Paula se 'l va abra ab los ults a mihi front, y tota trista repetia: — Si 't manca y m' apuro, seguiré 'la tua coxina, Julián, 't he jurat!

Vuyt dies ja ben passat de la batalla que la trpa obtingué una gran victoria, victoria que no falla quan se tracia de vence a la canalla que 's omplens de crims la nostra historia. Va passar lo convejó, y 'a cabecillas, que 's creyan fer canesera, per 'quells carreterers se arrancaven los pals de las patillas al veurer ab aquella bancarotta qu' immoralitat 'l Pont de la Granota. La Pauleta que 's creya tenir una victua del seu enamorat, febroza 's veya la mort d' en Julián ab sanch sacrita. Aquest presentiment la consumià; plorava nit y dia perdent tota esperansa; la mort d' en Julián ja no sentia, y tot aquell plor y tanta recança era perque l'ingú, segons se conta, un dia ab l' assistent un' hora tonta, Planeyem a las donzellas que se troben aixis. ¡Pobre Pa uleta! ja acabava de perdre la raspa; per falta de netat no ferra castillas, y moltes feynas ja las hi tenia que fer lo rabadi de la Masia. Ab aquest trist estat passé alguna mesos sense sapiguer may lo que discorra. La Pauleta era 'l tema dels pagacos d' aquella vida; tant va creya la nove, qu' basta a Andorra sos amors comentaven tota sorpresa. Mes una nit, quan ella lo pensament tenia de fugir bastant lluny de la Masia, va sentir que ab l' anella de la porta que 's baix del hori donava, despartaria instantanea, algu que pel be d' ella aprofitant la nit s' interessava. Era 'l pobre assistent que mort de pena, arrestrat per l' afany que la pau roba, a la Paula portava una gran nova de dita tota plena.

Seguirá.

Los catòlics, apostòlics y romanoss de Lleydás presentaren candidatura genuina de la crosta de baix en las elecciones de diputats provincials d' aquell districte, solicitant previamente la benedicció del bisbe pera obtenir la victoria.

Y efectivament. Lo bisbe va benehirlos y foren los que obtingueren menos votos.

Aquestas benediccions electorals no corresponen als bisbes. L'haguessin demanada al governador de la provincia, y otro obispo les cantara.

¡Quan deixarás los catòlics de divertirnos ab sas ridiculesas?

EP

Lo Sr. Fabié, inverosímil ministre d' Ultramar, acaba de fer d' apotecari d' Olot pels freres, autorisantlos pera vendre tot los bens que venien usufructuant a las islas Filipinas, pero que 's consideravan del Estat.

Y com resulta que las comunitats religiosass d' aqueulas islas casi tot lo territori 'l consideran seu, no 't dich tinya quins ganga 's ha caygut demunt ab lo decret del famós apotecari.

¡Cosas d' Espanya!

EP

Ab una mantellina fins als peus va ésser detingut a Sevilla, fa pochos dias, un reverent de la classe dels bigayres que anava pela carrera volent demostrar son amor al próxim ab todas las donas un xich vistosas que trobava a son pas.

En ell resultá veritat lo que 's diu dels bo-rrozcos, que no saben dissimular sas passions. Lo mal está en que aixis com a qualsevolga ciutadà que tals llicencias s' hagué permes lo haurian dut al quarterillo o a la presó, tractant d' un gat... dels freres se 'l portá a sa casa.

¡Visca la igualtat!

EP

Una mare superiora d' un colégi catòlich de Madrid que patia de mal de caixal (no 'l colégi, sino la mare), pera trobar remey a son mal la posar descalças a sas deitables y las fa anar en professó d' aquest modo per dintre la iglesia, resant y tossint que es un gust.

¡Que quí es aquí 'l més salvatge! Los pares de las criaturas que consenten en tal catoliqueria.

EP

La policia de la Corunya detingué l' altre dia una sotana ab un home dintre que anava escandalitzant pels carrers.

En tant que las mantellinas de devoció s'igan preada, veurém anar fent tentons a la gent més reverenda.

CANSONS

Ya no me asumo d' la veja de me solia anomar, perque al frente hi va un saestre que un vestit me va har.

R. Pons

Pastoras que preguntás las horas a las cartillas, preguntemos quan caurán dende 'l cel plats de monjetas.

J. M.^o Bernis

TERS DE SÍLABAS

Omplir los pichs ab lletres de manera que digan: 1.º ratlla vertical y horizontal, nom de dona; 2.º altre nom de dona, y 3.º la mar ho es.

PREPET DE LA ENTORA

EPIGRAMAS

VOT LA LI T I I EVA

PREPET DE LA ENTORA

SOLUCIONS

À LAS CABORIAS DEL FEBRERO PASSET LOGOGRAFIO MURCÉS: — Sadurn. Sarrá. Nuris. Anis. Nas. Si. D. Gueuquedelos: — Qui mal té y s' en adona té dos mais. Francs Clucias: — Permenjer.

Tip. «Los Andaluces» Suces de la Universidat, à Barcelona